

Szakmai konzultációs adatlap				
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály - Törvényességi Felügyeleti Osztály			SZ/153/01607-1/2024.	
Ügyintéző neve: dr. Tinku János				
I. Előzetes véleményezés				
időpontja				
célja*	rendelet	határozat	működés	
település				
tartalma				
megjegyzés				
irattározás időpontja				
II. Szakmai segítségnyújtás jogszabálysértés esetén				
jogszabálysértés típusa szerint**	rendelet	határozat	működés	mulasztás
	X			X
döntés megjelölése***	Tiszavasvári Város Polgármesterének Tiszavasvári Város településképinek védelméről szóló 9/2020. (IV.1.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Tkr.)			
döntés meghozatalának időpontja***				
jogszabálysértés tartalma	<p>1. A Tiszavasvári Város Polgármesteri Hivatalának Jegyzőjének (a továbbiakban: jegyző) a Kormányhivatal információkérésére a Törvényességi Felügyelet írásbeli Kapcsolattartási rendszerébe feltöltött tájékoztatásai (a továbbiakban: tájékoztatások) szerint Tiszavasvári Város Önkormányzata helyi jelentőségű védett természeti terület jogi szabályozását tartalmazó rendelettel nem rendelkezik.</p> <p>2. A tájékoztatások szerint Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testületének:</p> <p>- az egyes területek helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításáról szóló 31/2007. (XI. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet), hatályon kívül lett helyezve.</p> <p>A Rendeletet Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testületének a településképi védelméről szóló 36/2017. (XII.22.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet1) 2017. december 31. napjával helyezte hatályon kívül.</p> <p>A Rendelet 2. §-a szerint a védetté nyilvánítás célja a Dessewffy kastély parkjának és a hozzá tartozó erdőterület természeti értékének általános védelme, károsodásának megelőzése, elhárítása, a jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzése és tervszerű fenntartása.</p> <p>A Rendelet az alábbi természeti területeket nyilvánította védetté:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erdőterület (2439 hrsz.), - Dessewffy kastély és park (2443 hrsz.), - Erdőterület (0163 hrsz.). <p>A Kormányhivatal rendelkezésére álló információk szerint a Rendelet1 ugyancsak ezeket a természeti emlékeket nyilvánította védetté. A Rendelet1 2. mellékletében, a fenti helyrajzi számú ingatlanokon túl a 0164 hrsz.-ú ingatlan is megjelölésre került. A Rendelet1 2. mellékletében azonban az értékek megjelölése „<u>Erdőterület, Szovjet obeliszk</u>”-re változott. A „<u>Szovjet obeliszk</u>” megnevezés és ez által a szabályozás nem felelt meg a Ttv fogalmi rendszerének, azaz a Ttv. 28. § (4) bekezdésének.</p>			

A Rendelet1-et 2019. május 10. napjával hatályon kívül helyezte a Tiszavasvári Város településképeinek védelméről szóló 16/2019. (V.2.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet2). A Rendelet2 3. mellékletében a Rendeletben megjelölt helyi jelentőségű természetvédelmi területek közül már csak a 2439 hrsz.-ú és a 2443 hrsz.-ú területek kerültek megjelölésre.

A Rendelet2-t 2019. szeptember 14. napjával hatályon kívül helyezte a Tiszavasvári Város településképeinek védelméről szóló 26/2019. (VIII.30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet3). A Rendelet3 3. mellékletében a Rendeletben megjelölt helyi jelentőségű természetvédelmi területek közül a 2439 hrsz.-ú és a 2443 hrsz.-ú területek kerültek megjelölésre.

A Rendelet3-t 2020. április 16. napjával hatályon kívül helyezte a Tkr. A Tkr. 3. mellékletében a Rendeletben megjelölt helyi jelentőségű természetvédelmi területek közül a 2439 hrsz.-ú és a 2443 hrsz.-ú területek kerültek megjelölésre.

A Tkr. 3. mellékletében azonban az értékek megjelölése **„Erdőterület, Szovjet obeliszk”**-re változott.

A jegyzőnek a 2024. július 03. napján kelt, TPH/5627-5/2024. ügyiratszámú tájékoztatás szerint: „[...] Ezt a rendeletet (36/2017. (XII.22.)) a „Tiszavasvári Város településképeinek védelméről” szóló 16/2019. (V.2.) önkormányzati rendelet helyezett hatályon kívül, melyből már kivételre került a 0163 hrsz.-ú ingatlan 47 ha 3701 m²-es erdőterület. Ezt a rendeletet a 26/2019. (VIII.30.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül, mely rendeletbe szintén nem került beépítésre az előzőben kivett 0163 hrsz.-ú ingatlan. A jelenleg is hatályban lévő Tiszavasvári Város településképeinek védelméről szóló 9/2020. (IV.1.) önkormányzati rendelet hatálytalanította a 26/2019. (VIII.30.) önkormányzati rendeletet. A hatályban lévő 9/2020. (IV.1.) rendelet 3. mellékletében szerepelnek a helyi védelem alatt álló területek, mely területek a 2. mellékletében térképen feltüntetésre kerültek, ezek között szintén nem szerepel a 0163 hrsz.-ú ingatlan. Egyik önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése során sem került lefolytatásra eljárás az 1996. évi LIII. törvény 24. § (4) bekezdése szerinti természeti értékek feloldására. [...]”

A Tvt. 23. § (1) bekezdése szerint természeti érték és terület kiemelt oltalma a védetté nyilvánítással jön létre.

A Tvt. 24. § (1) bekezdés b) pontja értelmében **természeti területet** [15. § (1) bekezdés] és más – e törvény 22. §-a alapján – **védelemre érdemes földterületet helyi jelentőségű terület esetén** rendeletben a települési – Budapesten a fővárosi – **önkormányzat nyilvánít védetté.**

A Tvt., mint a természet védelméről rendelkező ágazati jogszabály írja elő a 24. § (1) bekezdés b) pontjában, 36. § (1) bekezdésében és 55. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a végrehajtására kiadott **önkormányzati rendelet megalkotásának terjedelmét, tartalmát.**

A Ttv. 24. § (3) bekezdése szerint **a védetté nyilvánítást kimondó jogszabály tartalmazza**

a) a védetté nyilvánítás tényét, a természetvédelmi értékek megnevezését,
b) terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, az e törvényben

meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, illetve hozzájárulásához kötött – a 21. §-ban és a 38–39. §-ban nem szabályozott – tevékenységek körét, lehetőség szerint a földrészlet határvonalának töréspont koordinátáit, valamint a 36. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított rendelkezéseket (természetvédelmi kezelési terv), továbbá;

c) az Európai Közösségek jogi aktusaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.

A Ttv. 24. § (4) bekezdése szerint fel kell oldani a természeti érték vagy terület védettségét, fokozottan védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A védettség feloldása során a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a helyi védett természeti terület védettségének a feloldásához az igazgatóság véleményét be kell szerezni.

A helyi jelentőségű természetvédelmi terület védetté nyilvánításának előkészítését a Tvt. 25. § (2)-(4) és (6)-(9) bekezdése szabályozza, az alábbiak szerint:

Ttv. 25. § (2) Terület védetté nyilvánítását – helyi jelentőségű védett természeti terület kivételével – az igazgatóság készíti elő. **Ha az előkészítés helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításra irányul, a helyi védetté nyilvánítást előkészítő települési önkormányzati jegyzőnek,** főjegyzőnek (a továbbiakban együtt: jegyző), **a terület védetté nyilvánításának indokoltságát alátámasztó iratok megküldése mellett meg kell keresnie az igazgatóságot, hogy kívánja-e a terület országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítását.**

(3) A helyi védetté nyilvánítás esetén a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosban a főjegyző a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet – nyilvántartási célból – hivatalból megküldi az érintett területen működő igazgatóságnak.

(4) **Az igazgatóság – a miniszter állásfoglalása alapján – a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatát 60 napon belül megadja.** Ha a terület országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítása indokolt, a védetté nyilvánítás előkészítését az igazgatóság folytatja le.

(6) A (2)–(4) bekezdésben szabályozott előkészítés során **meg kell vizsgálni a védetté nyilvánítás indokoltságát, a védelem céljainak megvalósításához szükséges intézkedéseket és a védelemhez szükséges feltételek, pénzügyi eszközök biztosíthatóságát, valamint a védelem várható következményét.**

(7) **A természeti terület védetté nyilvánításának előkészítése során az előkészítést végző – az érdekelt álláspontjának megismerése érdekében – egyeztető megbeszélést és a szükséghez képest helyszíni szemlét tart, amelyre – a kitűzött időpont előtt legalább 15 nappal – meghívja az (1) bekezdésben említett javaslattevőt, valamennyi érdekelt hatóságot,** továbbá mindazokat, akikre a védetté nyilvánításból jogok vagy kötelezettségek hárulnak, illetőleg akik jogos érdekét a védetté nyilvánítás közvetlenül érinti. Jelentős számú érdekelt esetén a meghívás történhet hirdetménynek a helyi önkormányzat honlapján történő közzétételével vagy más, helyben szokásos módon történő közhírré tétele útján is.

(8) **Az előkészítést végző az egyeztető tárgyalásról jegyzőkönyvet és összefoglalót készít, amelyet a védetté nyilvánításra vonatkozó javaslattal együtt előterjeszt a védetté nyilvánításra jogosultnak.**

(9) Helyi jelentőségű védett természeti terület országos jelentőségűvé nyilvánítása esetén a (6)–(7) bekezdésben foglaltakat akkor kell alkalmazni, ha a védelmi előírások az e törvényben foglaltaknál, illetve korábbi önkormányzati rendeletben meghatározottaknál szigorúbb rendelkezéseket tartalmaznak.

Amennyiben az önkormányzati rendelet nem tartalmazza a Tvt. 24. § (3) bekezdésében meghatározott kötelező tartalmi elemeket, és/vagy az önkormányzati rendelet szabályozásának előkészítése nem a Ttv. 25. §-ában szabályozott előkészítési eljárásrend szerint történt, úgy az önkormányzati rendelet nem minősül védetté nyilvánításról szóló rendeletnek.

A Tvt. 28. § (6) bekezdésében foglaltakból következik, helyi jelentőségű védett természeti területet kizárólag a 28. § (1) bekezdés c) pont szerinti természetvédelmi terület vagy d) pont szerinti természeti emlék kategória valamelyikébe sorolható be a védelem célja és a védett természeti terület kiterjedése alapján.

A Kormányhivatal rendelkezésére álló információk - a KTM. által megküldött 2024. évi ellenőrzési munkaterv 2. melléklete szerint - a Rendeletben megjelölt 3 hrsz-on (2439 hrsz., 2443 hrsz, 0163 hrsz) elhelyezkedő helyi jelentőségű természetvédelmi terület a mai napig teljes egészében védettség alatt áll. A védettséget biztosító jogszabályként a Rendelet került megjelölésre.

A Kormányhivatal felülvizsgálata során megállapításra került, hogy a Rendeletben, a Rendelet1-ben, megjelölt 3 hrsz-on (2439 hrsz., 2443 hrsz, 0163 hrsz) elhelyezkedő helyi jelentőségű természetvédelmi terület védettségének feloldására sem részben, sem egészben, azaz a 0163 hrsz. vonatkozásában nem került sor a Tvt. 24. § (4) bekezdésében foglaltak alapján (lásd még a védettségi szint megőrzésének kötelezettségét kimondó 28/1994. (V. 20.) AB határozat). Fontos, hogy a védettség feloldása ugyanúgy önkormányzati rendelettel történik, mint maga a védetté nyilvánítás, ezért a védettség feloldására a működési területével érintett Nemzeti park Igazgatóság megkeresése, véleményének beszerzése nélkül nem kerülhet sor. A Tvt. 24. § (3) bekezdésének és 25. §-ának megfelelően létesített védettség a Tvt. 24. § (4) bekezdésében meghatározott feltétel teljesülése esetén és eljárásrend szerint oldható fel. Mivel a Rendelet1-et hatályon kívül helyező Rendelet2 és a Tkr. önkormányzati rendelet és annak előkészítése nem a Tvt. hivatkozott rendelkezései szerint történt, ezért a 163 hrsz-ú természeti terület tekintetében a védettség feloldása nem értelmezhető.

Megállapításra került továbbá, hogy a Tkr. módosításában foglalt szabályozás nem felel meg a Tvt. 24. § (4) bekezdésében foglaltaknak és megállapítható, hogy a Rendelet2 és a Tkr. előkészítése sem a vonatkozó eljárásrend szerint történt. Mindezek alapján a Tkr.-ben foglalt szabályozás nem tekinthető helyi természeti védettség feloldását keletkeztető szabályozásnak.

Mivel jelen esetben a 163 hrsz-ú természeti terület tekintetében a helyi természeti védettség nem került feloldásra, de jelenleg a képviselő-testületnek nincs a Ttv. szabályainak teljes mértékben megfelelő helyi védettséget megállapító önkormányzati rendelete, ezért a képviselő-testületnek gondoskodnia kell az adott természeti területek jogszerű helyi

védetté nyilvánítását megállapító önkormányzati rendelet megalkotásáról, a Ttv.-ben meghatározott véleményeztetési eljárást követően.

Amennyiben a helyi természeti védettség feloldásának szándéka továbbra is fennáll, akkor a képviselő-testületnek gondoskodnia kell az újonnan megalkotott helyi természeti védettséget megállapító önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről, a Ttv. 24. § (4) bekezdésében meghatározott véleményeztetési eljárás lefolytatását követően.

2.) A Ttv.24. § (3) A védetté nyilvánítást kimondó jogszabály tartalmazza

a) a védetté nyilvánítás tényét, a természetvédelmi értékek megnevezését,

b) terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, az e törvényben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, illetve hozzájárulásához kötött – a 21. §-ban és a 38–39. §-ban nem szabályozott – tevékenységek körét, lehetőség szerint a földrészlet határvonalának töréspont koordinátáit, valamint a 36. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított rendelkezéseket (természetvédelmi kezelési terv), továbbá;

c) * **az Európai Közösségek jogi aktusaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.**

A Rendelet nem teljes körűen tartalmazza, a természetvédelmi terület esetében a Ttv. 24. § (3) bekezdésében pontjában foglaltakat. Továbbá a természetvédelmi terület megnevezése nem felel meg a Ttv. 28. § (4) bekezdésében foglaltaknak.

Mindezek alapján a Rendelet felülvizsgálata szükséges.

3.) A Ttv. 55. §-ában szabályozott Fenntartási tervvel kapcsolatosan az alábbiakra hívom fel a figyelmet:

A Ttv. 55. §-a szerint:

(1) A települési önkormányzat – fővárosban a fővárosi önkormányzat – az illetékességi területén található **helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására tervet készít.** A tervnek az országos, a regionális tervekkel összhangban kell lennie. **A tervet a települési önkormányzat képviselő-testülete,** a fővárosban és a megyei jogú városban a közgyűlés (a továbbiakban együtt: képviselő-testület) **rendelettel fogadja el.**

(2) **A tervek előterjesztéséhez az igazgatóság előzetes véleménye szükséges.** Az elfogadott önkormányzati természetvédelmi terv egy példányát meg kell küldeni az igazgatóságnak.

A fenti rendelkezés alapján az önkormányzat feladatai közé tartozik a település közigazgatási területén elhelyezkedő helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására vonatkozó terv elkészítése, mely nem azonos a Ttv. 36. §-a szerinti természetvédelmi kezelési tervvel.

A Fenntartási terv elkészítése vonatkozásában a Ttv. nem állapít meg határidőt, annak tartalmára irányuló jogszabály, szakmai útmutató vagy segédlet a Ttv. hatályba lépése óta nem jelent meg.

	<p>4.) A Ttv. 36. §-a szerint:</p> <p>(1) A természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat, továbbá az egyéb kötelezettségeket (természetvédelmi kezelési terv) országos jelentőségű védett természeti területre vonatkozóan a miniszter, helyi jelentőségű védett természeti területre vonatkozóan a települési – Budapesten a fővárosi – önkormányzat rendeletben állapítja meg.</p> <p>(2) Természetvédelmi kezelésnek minősül a védett természeti érték, terület felmérését és nyilvántartását, megóvását, őrzését, fenntartását, bemutatását, valamint helyreállítását célzó valamennyi tevékenység.</p> <p>(3) Valamennyi védett természeti területre – az ott tevékenységet folytatókra kötelező erejű – természetvédelmi kezelési tervet kell készíteni. A természetvédelmi kezelési tervet 10 évenként felül kell vizsgálni.</p> <p>(4) A természetvédelmi kezelési tervek készítésére, tartalmára, jóváhagyására, a terv készítésére kötelezettre vonatkozó szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.</p> <p>A Ttv. 36. § (4) bekezdésében megjelölt természetvédelmi kezelési terv készítésére vonatkozó részletszabályokat a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet tartalmazza.</p> <p>Amennyiben az önkormányzat nem rendelkezik természetvédelmi kezelési tervvel, annak elkészítése és a Ttv. 36. § (3) bekezdése szerint 10 évente történő felülvizsgálata szükséges.</p> <p><u>Kérem, hogy a TFIK rendszeren keresztül megküldött válaszában, – a megadott határidőn belül – tájékoztatni szíveskedjen a konzultációs lapban foglaltakkal kapcsolatban megtett intézkedésekről.</u></p>
jogszabálysértő rendeleti rendelkezés	<ul style="list-style-type: none"> a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.)
megsértett jogszabály	
határidő	2024. szeptember 30.
meghossz. határidő és indoka	
jszsértés megszüntetésére tett intézkedés és annak időpontja	
megjegyzés****	
irattározás időpontja	

Nyíregyháza, időbélyegző szerint

Román István főispán
nevében és megbízásából

dr. Tinku János
törvényességi felügyeleti szakügyintéző

